Nr 565

av fru Hörnlund m. fl.
om åtgärder mot könsdiskriminering på arbetsmarknaden.

De hinder som bromsar utvecklingen mot en högre grad av jämställdhet mellan män och kvinnor på arbetsmarknaden har ofta redovisats och är väl kända. Trots en mycket kraftig ökning av antalet sysselsatta kvinnor under hela 1960-talet, vilken har fortsatt även under de senaste åren, har arbetslöshetstalen för kvinnorna samtidigt stigit. Även om kvinnorna blivit alltmer aktiva arbetssökande och i allt större utsträckning trätt in i arbetsmarknaden har det endast skett marginella förändringar när det gäller deras inbrytning på av männen dominerade områden. På samma sätt har inte männen i någon större utsträckning sökt sig till de områden som karaktäriseras som typiskt kvinnliga. Den informationsverksamhet som pågått under relativt många år för att bryta det traditionella mönstret har således knappast påverkat utvecklingen i någon högre grad.

Det får därför hälsas med tillfredsställelse att det i årets statsverksproposition läggs förslag om att företag som villkor för lokaliseringsstöd skall ha skyldighet att anställa både män och kvinnor och att försöksverksamhet skall komma till stånd. Detta kommer att bli av stor betydelse särskilt för kvinnorna i stödområdet. En utjämning mellan männens och kvinnornas möjligheter i arbetslivet är dock en fråga som berör hela landet och målet måste vara att på varje större ort åstadkomma en rimlig könsfördelning på arbetsmarknaden. Användandet av lokaliseringsstöd för att nå en förändring av rekryteringsmönstret påverkar endast vissa delar av landet, dvs. i huvudsak orter inom stödområdet. Men arbetslösheten bland kvinnor är relativt hög även i många orter i södra och mellersta delarna av landet, och i många orter hänvisas dessutom kvinnorna till ett ensidigt yrkesval. Det bör också påpekas att kvinnor i relativt stora orter och även i storstadsområdena ofta har svårt att få arbete i industrier som betraktas som typiskt manliga. Vi anser därför att det är nödvändigt att försöka påverka utvecklingen också i sådana områden och orter och anser att försöksverksamheten bör utvidgas så att den också omfattar företag som tar i anspråk investeringsfondsmedel i samband med driftsutvidgningar. I synnerhet är det angeläget att en sådan ordning kommer till stånd i samband med att större företag går ut i s. k. filialverksamhet till andra orter än där huvudföretagen är belägna.

Av betydelse för kvinnors respektive mäns möjligheter att bryta könsvallen i vissa företag är att personalutrymmena disponeras så att en rekrytering av både män och kvinnor är möjlig att genomföra. Vi förutsätter att frågan om bristande möjligheter att t. ex. rekrytera kvinnor på grund av brist på hygienutrymmen inte kommer att godtagas

som dispensskäl. Som villkor för lokaliseringsstöd och för ianspråktagande av investeringsfondsmedel vid uppförande av industrilokaler eller för ombyggnader av sådana bör, enligt vår mening, stadgas att hygienutrymmena skall anordnas på ett sådant sätt att de ej kan åberopas som hinder för en mer flexibel anställningspolitik vid företagen. Vi anser att det bör utarbetas särskilda bestämmelser för hur industrilokalernas hygienutrymmen bör inrättas.

På vissa orter förekommer också diskriminerande överenskommelser mellan företagen när det gäller anställningar. I orter med branscher som har en stor efterfrågan på kvinnlig arbetskraft har det visat sig att andra företag inte anställer kvinnor därför att man inte skall konkurrera med den "etablerade" branschen. Huruvida sådana överenskommelser är mer vanliga och om de utgör ytterligare en broms för utjämningen mellan mäns respektive kvinnors möjligheter i arbetslivet bör, enligt vår mening, närmare utredas.

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

att riksdagen beslutar hemställa hos Kungl. Maj:t

A 1. att samma regler som i proposition 1974:1 bil. 13 föreslås beträffande kvotering vid lokaliseringsstöd skall gälla även vid ianspråktagande av investeringsfondsmedel i samband med driftsutvidgningar,

2. att närmare föreskrifter härom snarast utfärdas,

B om utfärdande av särskilda bestämmelser för hygienutrymmen i industrilokaler i enlighet med vad som föreslås i motionen,

C att Kungl. Maj:t ger delegationen för jämställdhet mellan män och kvinnor i uppdrag att utreda förekomsten av diskriminerande överenskommelser mellan företag vid nyanställningar.

Stockholm den 23 januari 1974

GÖRDIS HÖRNLUND (s)

GUNBJÖRG THUNVALL (s)

SVEN EKSTRÖM (s)

GRETHE LUNDBLAD (s)

DORIS HAVIK (s)

MAGNUS PERSSON (s)
i Karlstad

OLLE VESTBERG (s)
i Hofors

ÅKE GREEN (s)

SVEN-GÖSTA SIGNELL (s)

ARNE NYGREN (s)

INGRID LUDVIGSSON (s)

MAJ BRITT THEORIN (s)

LILLY BERGANDER (s)

PAUL JANSSON (s)

JAN BERGQVIST (s)

ERIK V. JOHANSSON (s)
i Simrishamn